1836. Nr. 83.

DRENTSCHE COURANT,

VRIJDAG, DEN 14 OCTOBER.

BEVELSCHRIFT.

Wij Mr. *Cornelis Felix van Maanen*, Minister van Justitie, als door Z. M. bij voortduring belast met de waarneming der functien van Eersten Président van het Hoog Geregtshof te 's Gravenhage,

Beveelen, uit krachte van de Wet, dat de Assises in de provincien Groningen en Drenthe, voor het vierde vierendeel jaars van den jare 1836, zullen geopend worden te Groningen op maandag den 14 November aanstaande, des morgens ten tien ure, op den voet, bepaald bij de artikelen 16, 17 en 18 der Publicatie van den 11den December 1813;

Benoemen, om dezelve te presideren, den heer Mr. *Gerlof Jacob Jonkers*, Raad in bovengemeld Hoog Geregtshof;

En gelasten, dat deze, ter diligentie van den heer Procureur-Generaal, zal worden bekend gemaakt en afgekondigd.

Aldus gedaan te 's Gravenhage, den 28sten Sep-

Van wege den heer Eersten President,

De Eerste Griffier van het Hoog-Geregtshof,

J. H. SPEIRMAN.

's GRAVENHAGE, den 10 October.

Z. K. H. de Grootvorst *Michael* van Rusland begeeft zich morgen, naar men vermoedt, over een paar dagen naar Amsterdam, en zal eerst op het einde dezer, of in het begin der volgende week naar Londen vertrekken.

— De Javasche Couranten tot den 26sten Mei bevatten een besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie in Raade, van den 25sten dier maand, waarbij bepaald wordt, dat, te rekenen van en met den 1sten Julij Ratsteden, van alle wollen en katoenen stoffen, in Nederland gefabriceerd, van een certificaat van oorsprong voorzien en met Nederlandsche schepen in Nederlandsch Indie ingevoerd, te heffen worden een inkomend regt van 12½ per cent, van alle vreemde katoenen en wollen stoffen, uit [illegible] de Kaap de Goede Hoop aangebragt, om het even onder welke vlag ingevoerd; mits niet vervaardigd in Landen met welke het Koningrijk der Nederlanden niet in vriendschappelijke betrekkingen staat, 25 per cent; blijvende voor beide soorten het gebruik van het entrepôt, op den thans bestaanden voet, uitgelaten.

Omtrent de jongste aardbevingen op het Molukkische eilanden zijn te Batavia nadere bijzonderheden bekend geworden, onder andere deze:

„Uit van goederlandsche van Amboina, bekomen, meldt berigten, omtrent de op den 26sten November j.l. aldaar ondervondene hevige aardbevingen, blijkt, dat sedert de toen ten gevolge van het gebeurde ontvangene tijdingen, welke liepen tot den 5den November j.l. [illegible] zware schuddingen, zoo te Amboina, als op de omliggende Eilanden zijn gevoeld geworden, steeds uit de strekking van het zuidoosten naar noord-westen.

„Het getouw op de kust van Hitoe, naar den kant van [illegible], heeft veel geleden, en zoude daarvan [illegible] worden gezien, dat daarvan stukken zijn afgevallen.

„[illegible] zijn, ingevolge het [illegible] onderzoek der gelastigde ambtenaren, te bekennen, dat hetzelve op verschillende plaatsen zwaar gescheurd is, en dat nog klompen dreigden afte storten; zoo dat hetzelve niet zonder groot gevaar te naderen was. Door het nederstorten der kruinen, waren eenige riviertjes vaststopt geraakt, ten gevolge waarvan een zwarte modder uit den grond opwelde, die, nadat de rivieren weder haren loop hadden genomen, is opgedroogd. Verscheidene doessongs (tuinen), in de valleijen, met vruchten- en andere voordeel gevende boomen, zijn door den nedergestorten grond, meestal bestaande uit een zandachtig grind, bedolven, waardoor de aangrenzende negerijen veel schade hebben geleden; ook zijn vele woningen in dezelve ingestort, en de meeste tempels onbruikbaar geraakt.

„Het scheen als of deze geheele vernietiging zoude plaats hebben; het geluid was als van zware kanonschoten; de aardbeving heeft eerst met geringe tusschenpoozingen, en vervolgens afnemende, ruim twee minuten geduurd."

— Men schrijft van Keulen den 8sten October: „Den 6den dezer heeft de Kroonprins van Pruissen, plegtig, bij Aken, den eersten steen gelegd van het gedenkteeken, hetwelk er geplaatst wordt opgerigt, alwaar de Keizers *Karel* en *Alexander*, benevens Koning

Frederik Willem van Pruissen, in 1818, bij het ten einde loopen van het congres van Aken, hetwelk strekken moest, om hunnen arbeid te volmaken, den verjaardag van den veldslag van Leipzig hebben gevierd. Daarna heeft de Kroonprins, benevens zijn broeder, prins *Albrecht*, de stad Aken verlaten en zich derwaarts vervoegd.

Den 5den is prinses *Albrecht*, van Pruissen, op hoogstderzelver reis naar Berlijn, te Munster aangekomen.

— Van Hamburg wordt geschreven den 7 dezer: Men heeft berigten uit Petersburg van den 27sten October, inhoudende, dat Z. M. de Keizer den 23sten September volkomen gezond, te Zarskoieselo, een der keizerlijke kasteelen, niet verre van genoemde hoofdstad, in terug gekomen, en dat de breuk van het sleutelbeen zoo volkomen is geheeld, dat er schier geene sporen van zijn overgebleven.

LONDEN, den 8 October.

De Fransche gezant, graaf *Sebastiani*, is woensdag alhier van Parijs aangekomen en heeft den volgenden dag een langdurig onderhoud met lord *Palmerston* gehad.

— De vereenigingen en vergaderingen van lieden, tot de behoudende partij behoorende, beginnen menigvuldiger te worden. In al dezelve wordt de noodzakelijkheid betoogd, om het tegenwoordige ministerie te bestrijden, ten [illegible] dezelve de gevestigde Kerk, ongeschonden te handhaven.

PARIJS, den 7 October.

De Koning heeft gisteren zijnen drie en zestigsten verjaardag op het kasteel van Neuilly gevierd.

De stremming der betrekkingen met Zwitserland verontrust menigen Fransch handelaar en fabrikant.

— Zwitserland ontvangt veel behoeften uit Frankrijk. Het afbreken der dadelijke gemeenschap kan alzoo in beide landen veel beleemmering baren. Het ontbreekt dan ook niet aan klagten uit de aangrenzende departementen, wegens de mogelijke gevolgen van een dergelijken maatregel.

— Men spreekt van een te houden Europeesch congres, tot regeling der zaken van Spanje en Portugal.

— Men meldt van Regeringswege, dat de Oostenrijksche, Napolitaansche en Sardinische zaakgelastigden Madrid hebben verlaten, en dat de Russische en Pruissische wel denkelijk zullen volgen.

— De schepen, thans in de haven van Toulon, onder bevel van den Admiraal *Hugon*, zijn niet naar de Taag bestemd, maar naar onderscheidene havens van Spanje aan de Middellandsche zee, ten einde, in geval van nood, de Fransche consuls en Fransche onderdanen de noodige bescherming te kunnen verleenen.

— Het Ministerie heeft wederom eenige berigten uit Spanje publiek gemaakt, waaruit hoofdzakelijk blijkt, dat het opperhoofd der Carlisten *Sanz* met vier duizend man, op vier uren afstands van Santander, gepasseerd is op weg naar Asturië, waar hij voornemens was binnen te dringen, om brandschatting te ligten en tot de hoofdstad Oviedo voort te rukken. Daarop hadden de Christino's dadelijk van St. Sebastian drie en twintig honderd man ingescheept aan boord van drie stoombooten, door den bevelhebber van het Engelsch eskader, Lord *John Hay*, daartoe afgestaan, welke troepen vervoerd moeten worden naar Gyon, dat op een uur afstands van Oviedo ligt, en waar men berekent dat zij post kunnen gevat hebben, alvorens *Sanz* aldaar aangekomen zal zijn.

Den 1sten dezer heeft tusschen Pont du Passage en St. Sebastian een gevecht plaats gehad. De Carlisten hebben de Engelschen in de positie van Alza aangegrepen, om hunne communicatie met de Spaansche troepen af te snijden, maar zijn teruggedreven. Er moet hardnekkig gevochten zijn.

Rodil, die zijn hoofdkwartier te Buendia opgeslagen en acht bataillons infanterie met drie escadrons cavalerie onder zijne orders heeft, dekt thans Madrid, Toledo en Cuenca, en prijst zeer den goeden geest der troepen, onder welke de krijgstucht, die in de [illegible] was, van dag tot dag [illegible] mits het geen gebrek aan de noodige middelen hebbe, volkomen aan de verwachting der Regering beantwoorden zal.

— Men verhaalde in Madrid, dat de Generaal *Valdez* met een aantal vrijwilligers Carthagena had verlaten, om zich met den Generaal *Rodil* in gemeenschap te stellen. Hoe dit zij, de straffeloosheid, waarmede *Gomez* het land doorkruist, en, naar het schijnt, rondom de hoofdstad zal hebben trekken, getuigt van de onmagt van het revolutionair bewind, en van de onverschilligheid der menigte.

— In ons ministeriele dagblad *la Paix* leest men het volgende artikel:

De Hollandsch-Belgische zaak houdt de Mogendheden van Europa steeds bezig, inzonderheid Pruissen, voor welk land, ten gevolge van deszelfs handels- en staatsbelangen, meen dan voor eenig ander, het herstel der betrekkingen, zoo dan al niet van vriendschap, ten minste toch van goede nabuurschap, tusschen Holland en België wenschelijk is. Met eenigen grond schrijft men dus aan de tegenwoordigheid van den Pruissischen Kroonprins te 's Hage een staatkundig doel toe, en gelooft men, dat door hem aan het Hollandsche Hof raadgevingen tot vrede en verzoening zijn gedaan. Pruissen hoopt het Besluit van Koning *Willem* vooral te wijzigen, met opzigt tot de kwestie van Luxemburg en Limburg, welke eigenlijk gezegd, de eenige hinderpaal is tegen eene

definitive schikking. Men hoopt, dat de invloedrijke bemiddeling van Z. Pruissische Maj., door zijnen vermoedelijken aanstaanden gezant alhier vertegenwoordigd, ten goede zal beëindigen eene zaak, welke thans hare laatste diplomatieke crisis heeft bereikt.

— Den 8 October. Op het rapport van den heer *Persil*, Minister van Justitie, heeft Z. M. de Koning aan 62 veroordeelden, ter zake van staatkundige misdrijven, kwijtschelding van straf verleend, doch met bepaling, dat zij bij voortduring onder het toezigt van de politie zullen verblijven. Deze begunstigden bestaan, onder andere, uit tien veroordeelden, ter zake van den opstand van Junij, 14 gecondemneerden door het gerechtshof der Pairs, wegens den opstand van Lyon, en 31 zoogenaamde Chouans.

Volgens berigten uit Madrid van den 2den, zoude *Gomez* zijnen togt naar Andalusie hebben voortgezet, doch tegenstand in Jaen hebben gevonden. Het bleek niet, dat hij door *Alaix* was gevolgd, en zulks werd aangemerkt als een nieuw bewijs, dat de overwinning van Villarobledo niet veel te beduiden had gehad.

Men is in Madrid zeer verschrikt geworden door de tijding, dat de gabarre *Voltigeur* de Ebro was overgetrokken, om Burgos aan te vallen. De berichtschrijvers verzekeren, dat *Espartero* zich dadelijk in beweging had gesteld, om hem tegen te houden.

FRANKFORT, den 6 October.

[redacted] als naar gewoonte, naar Frankrijk wilden begeven, aan de grenzen zouden zijn afgewezen.

— Men vleit zich in Zwitserland, immers in sommige kantons, dat het zoodanig is uitgemaakt en bewezen, dat *Conseil* een Fransche verspieder is geweest, dat men niet zal kunnen verwachten, dat de Duitsche Mogendheden in dezen partij voor Frankrijk zullen kiezen.

— De regering van Noorwegen heeft zeer ongunstige berigten ingezonden, nopens de opbrengst van den oogst, en is door den Koning gemagtigd, om den benoodigden voorraad optenemen, en de gevorderde maatregelen te beramen, ten einde gebrek te verhoeden.

— Men meldt uit Moravie, dat de *cholera* aldaar nog al sterk heeft geheerscht, doch dat de kracht dier ziekte, na een hevig onweder, hetwelk den 6den September daar te lande heeft gewoed, merkelijk is verminderd.

— Den 7 October. Er wordt steeds gesproken van een aanbod der Britsche Regering, om de bemiddelaarster tusschen Frankrijk en Zwitserland op te treden.

Uit het Juragebergte schrijft men, dat het verkeer tusschen de beide Landen sedert den 27sten was afgebroken en geen Zwitser meer op Fransch bodem werd toegelaten.

De Oostenrijksche troepen in het Voralsbergsche zijn werkelijk met de twaalf honderd man versterkt geworden, die van Innsbruck naar de Zwitsersche grenzen waren opgetrokken.

— In verscheidene Oostelijke Kantons schoen men zeer te dralen met de uitvoering der bepalingen van den Landdag, omtrent de wegzending der uitgewekenen, en de Gezanten van verscheiden Duitsche Hoven hadden deswege hunne ontevredenheid aan den dag gelegd.

Sommige Zwitsersche bladen raden aan, de noodige maatregelen te nemen, waardoor men, in geval van nood, binnen korten tijd honderd tot honderd en twintig duizend man op de been kan brengen; ook willen zij, dat men de tusschenkomst van alle bevriende Kabinetten zal inroepen.

— De Spaansche infant D. *Sebastiaan*, die zich eenigen tijd in het hoofdkwartier van D. *Carlos* had opgehouden, heeft den 21sten der vorige maand Rome bezocht, doch die stad zeer spoedig weder verlaten.

Ook in Zweden, inzonderheid in het noorden, beklaagt men zich over misgewas. In het midden des Rijks is op het laatst van September reeds zoo veel sneeuw gevallen, dat men des noods met sleden had kunnen rijden.

— Bijzondere brieven uit Konstantinopel van den 15den September melden, dat de ontruiming van Silistria door de Russen aldaar voor het oogenblik een einde heeft gemaakt aan de onderscheidene staatkundige woelingen. De meeste gezanten schijnen verlof te vragen, om zich, voor eenigen tijd, uit die stad te kunnen verwijderen.

Van Groningen schreef men in het begin der vorige maand: De oogst van koolzaad, rogge en wintergarst is genoegzaam geheel afgeloopen, en leverde van alle soorten zoo wel een ruim ordinair beschot, als beste qualiteit. Jammer, dat van eerstgemeld artikel zoo weinig te velde was, als zijnde een groot gedeelte door sterke droogte, bij en na de uitzaai, niet eens op ter naauwernood aan het gewas gekomen; het eerste werd toen aanstonds, het andere, als door derzelver zwakheid te veel door den winter geleden hebbende, dit voorjaar omgeploegd. Het koolzaad, dat men heeft laten staan, zulks het minst beloovende, heeft, door de verdere bijzondere gunstige weersgesteldheid, *èn* goed gewas *èn* later ruim beschot opgeleverd. De prijs is zeer hoog, zoodat de boeren, die wat hadden, dat meestal langs de kusten onzer provincie het geval was, het bijzonder hebben getroffen. De aanvoer van koolzaad zal tot ll. marktdag (8 Sept.) circa 1000 last hebben bedragen. Wij hebben van oliezaden, nu nog een gedeelte van het lijnzaad, dat door de uitbreiding van den vlasbouw nog merkelijk meer dan het vorige jaar is, doch men meent, dat vlas en lijnzaad beide in verhouding minder zullen opleveren, dan in 1835. Ook komt iets later nog zomer koolzaad en zoogen. boterzaad. Van de eerste soort zullen wij op onze markt 15 à 20,000 mud te gemoet kunnen zien; eene hoeveelheid, welke onze provincie nog nimmer daarvan heeft opgeleverd. Ook zal daar nog 4 à 5000 mud boterzaad, gedeeltelijk uit Drenthe, bijkomen. Vroeger bepaalde zich de aanvoer daarvan tot zeer enkele klasjes, doch dit

jaar heeft men van die zaadsoort, bijzonder in Drenthe, veel gezaaid, en wel op iels gemest en anders maar matig vruchtbaar land. Zulks heeft den boeren uitstekend gediend, zoodat men zich van het binnenland een half tiental en daarboven heeft gevoegd. Er zijn gemeenten als Gieten en Borger, die gedurig duizend mudden planten. Zulks is een belangrijke opbrengst op gronden van weinig waarde.

Uit Rijssel schrijft men onder dagen, dat de jeugd van beide sexen bij het zeer avontuurlijk is, kinnende geen rekening, dat de dikwerfs bezwaarde landen thans veel van dit voorbrengsel zullen opleveren, als in 1835. Intusschen, zegt men er bij, is bijna ongelooflijk, hoeveel belangrijkheden van voorwerpen in den omtrek zijner stad gedurende de laatste twee of drie jaren is opgekomen. Binnen den omtrek van twee of drie uren van Rijssel telt men thans 25 fabrijken van suiker uit indische riet. In de naaste omstreken van dit departement is het aantal van zoodanige fabrijken niet veel minder. Het gevolg daarvan is, dat de prijs der landerijen tot eene buitengewone hoogte stijgt. Een bunder goeden grond, hetwelk voorheen voor 3500 of 4000 franken zoude verkocht, geldt thans 5500 franken. De huur van zulk een bunder is van 80 en 90 franken tot 150 à 170 franken gestegen."

Het *Plaatselijk Bestuur* van *ZUIDLAREN* brengt ter kennisse der belanghebbenden, dat de *ZUIDLAARDER NAJAARSMARKT*, als naar gewoonte, zal plaats hebben op *Dingsdag den 18den October* aanstaande, en dat de Loting voor de standplaatsen der Zadelmakers des *Zaturdags* bevorens, dienvolgens te elf uren, zal worden gehouden, alwaar tevens des Maandags voor de markt tot de uitgifte van patenten door den Burgemeester zal worden gevaceerd.

Het Plaatselijk Bestuur voornoemd,
Graaf VAN REIDEN REIDESTEIN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

PROVINCIE DRENTHE.

AANBESTEEDING

Op dingsdag den 18den October des jaars 1836, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Gouverneur der provincie Drenthe, of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de provincie Drenthe, aan het lokaal van het Gouvernement te Assen, worden aanbesteed:

Het bouwen van een Tolhuis, aan den grooten weg der eerste klasse n°. 1, zijtak n°. 2, van Assen naar Meppel, in de gemeente Diever, bij het Dieversche Wegje leidende naar Diever, benevens de Haarschutsluis, met de levering van al de voor deze werken benoodigde materialen.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek, op hetwelk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalven aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Gouvernement der provincie Drenthe, te Assen, ter lezing liggen te 's Gravenhage, in de voormelde logementen, en voorts op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken der gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zulkdanige zes dagen vóór de besteding de nadere aanwijzing en bezichtiging zullen gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat *A. Kouwenaer Pz.*, te Assen.

Voor den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
G. VOSMAER.

PROVINCIE DRENTHE.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 24sten October 1836, des middags ten 12 uren, zal, onder nadere approbatie, door het R. K. Kerkbestuur te Assen, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de provincie Drenthe, in het logement van *H. Stoop* te Assen, worden aanbesteed:

Het BOUWEN van eene KERK en PASTORIE ten dienste der R. K. Gemeente te Assen, met de materialen.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, op welk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalven aan het lokaal der generale Directie van de R. K. Eeredienst in 's Hage, aan dat van het Gouvernement der provincie Drenthe te Assen, bij het Kerkbestuur der R. K. Gemeente voornoemd te Assen ten 1sten October 1836, ter lezing liggen op alle gewoonlijke plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken der waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zulkdanige vier dagen voor de aanbesteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatie te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, *A. Kouwenaer Pz.*, te Assen, alwaar ook de teekeningen kunnen bezigtigd worden.

PRIJS COURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN

Amsterdam, den 19 October

Werk. Schuld 2½ pt. 52¼ a 53 Hand-Briefjes . . 21⅛ 22
Dito 5 pct. . . . 99⅜ a 100 Amst. Syndicat. . . 94

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provinciale Drukker.*